

Regeringen, Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss om anmälningsplikt för bortledning av grundvatten från täkter av berg

Er beteckning: M2022/01762

Sammanfattning

Länsstyrelsen motsätter sig förslaget att en vattenverksamhet som består av bortledning av grundvatten upp till 1 100 000 kubikmeter per år från täkt av berg ska omfattas av anmälningsplikt i stället för tillståndsplikt.

Vi är däremot positiva till en översyn av anmälningspliktiga vattenverksamheter.

Vi utvecklar våra synpunkter mer detaljerat nedan.

Synpunkter på innehållet i promemorian

Enligt 11 kap. 9 b § tredje stycket miljöbalken får en anmälningspliktig verksamhet påbörjas tidigast åtta veckor efter det att anmälan har gjorts, om inte tillsynsmyndigheten bestämmer något annat. Den bortledning av grundvatten som här är fråga om avser de facto en redan pågående verksamhet. Det bör därför göras ett förtydligande i lagtexten om förutsättningarna att pröva verksamheten enligt ett anmälningsförfarande.

Anmälningsplikten i 19 § i förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter är avgränsad till att avse sådana vattenverksamheter som innebär små risker för miljöpåverkan (SOU 2003:124 s. 184). Bortledande av grundvatten omfattas i dag inte av bestämmelsen. Uttag av grundvatten för olika ändamål är en verksamhet som kan ha en stor påverkan på omgivningen även vid ganska små mängder (2003:124 s. 185). Mängden bortlett grundvatten ökar med brytningen i bergtäckten. Påverkan på miljön och enskilda intressen vid grundvattenbortledning är svårbedömd, men ökar med uttagen mängd material från täckten. Bortledandet av grundvatten kan därför få större påverkan på miljön och enskilda intressen än vad som antogs när tillstånd gavs. Detta kan också innebära risk för sänkt status och att miljö kvalitetsnormen för kvantitativ status inte kan följas. Enligt artikel 7 i ramdirektivet för vatten ska medlemsstaterna säkerställa erforderligt skydd för de vattenförekomster som används för uttag av dricksvatten och som ger mer än

10 kubikmeter per dag. I Sverige är erforderligt skydd att uttaget, som är betydligt mindre än här föreslaget undantag, har tillstånd och att vattentäkten skyddas med vattenskyddsområde. Länsstyrelsen anser att föreslagen ändring i förordningen innebär att mycket stora mängder grundvatten kan ledas bort genom anmälan och att det kan innebära risk för påverkan. Detta ger stora krav på underlag vilket gör att det inte är ett enkelt ärende utan att det kan innebära föreläggande om tillstånd kan bli tillämplig enligt 23 § i förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter och är därför inte lämpligt att hantera som ett anmälningensärende.

Mängden grundvatten som enligt förslaget ska få ledas bort efter ett anmälningensförfarande överstiger samtliga mängder ytvatten som tillåts ledas bort efter ett anmälningensförfarande. Bortledning av grundvatten har mer svårbedömda effekter än vad bortledning av ytvatten har. Möjligen är ett tidsbegränsat tillstånd till fortsatt bortledning av vatten enligt befintlig lagstiftning lämpligare.

Tiden för vattenverksamheten i anmälningensförfarandet begränsas till högst en tolv månadersperiod. Frågan är vad som händer om det nya miljötillståndet dröjer ytterligare. Detta belyses inte i promemorian.

I dagsläget är all form av grundvattenbortledning tillståndspliktig om inte undantag enligt 11 kap 12 § miljöbalken är tillämplig. Idag har handläggare oftast inte den kompetens som krävs för att handlägga den föreslagna typ av anmälningensärenden eftersom grundvattenbortledning idag inte kan anmälas. En lagändring kräver i så fall resurser för kompetenshöjning på länsstyrelserna. Vidare innebär ett anmälningensförfarande att det blir ytterligare en prövning i väntan på att den ordinarie prövningen kan slutföras. Det blir därför inte fråga om något minskat ianspråktagande av prövningsresurser, vilket anges i avsnitt 6.2 st. 3 i promemorian utan tvärt om.

Länsstyrelsen anser att det istället för föreslagen ändring behövs en allmän utredning av vattenverksamheter kopplat till grundvatten i 11 kap miljöbalken både vad gäller anmälningensplikten för vattenverksamheter och undantagen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Maria Arnholm med vattenhandläggare Monica Andersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Malin Almqvist, chef för miljöavdelningen Maria Levin samt chef för vattenenheten Jan Grosen deltagit.